

บันทึกทางวิชาการ: การคุ้มครองเด็กในการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (V.1)¹

Photo courtesy of UNICEF/Leonardo Fernandez/India 2019

บทนำ

โรคติดเชื้อ เช่น ไวรัส COVID-19 สามารถทำลายสภาพแวดล้อมที่เด็กจะเจริญเติบโตและพัฒนาได้ การที่ครอบครัว มีทรัพยากร กิจวัตรประจำวัน และชุมชนโดยรอบที่หยุดชะงักไปอาจส่งผลกระทบต่อเด็กทางด้านสุขภาพ ความเป็นอยู่ที่ดี พัฒนาการและการคุ้มครอง นอกจากนี้ การใช้มาตรการในการป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อ อาจทำให้เด็กยิ่งเสี่ยงจากการคุ้มครอง ทั้งนี้ มาตรการกักกันโรคหรือการแยกตัว โดยให้อยู่ที่บ้าน ในหน่วยงานหรือตามการแบ่งเขตโซนต่าง ๆ สามารถส่งผลกระทบต่อเด็กและครอบครัวได้โดยทั้งหมด²

เอกสารฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานคุ้มครองเด็กให้สามารถรับมือกับความเสียงด้านคุ้มครองเด็กได้ดียิ่งขึ้นในระหว่างการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ซึ่งสาระสำคัญในส่วนที่ 1 จะนำเสนอข้อมูลความ

¹ ข้อมูลสำหรับการอ้างอิง: The Alliance for Child Protection in Humanitarian Action, Technical Note: Protection of Children during the Coronavirus Pandemic, Version 1, March 2019

² ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องการกักกันตัว กรุณาอ่านที่หน้า 14 – 15 ของเอกสาร [the Guidance Note: Protection of Children during Infectious Disease Outbreaks](#)

เสี่ยงด้านการคุ้มครองเด็กจากไวรัส COVID-19 ที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กได้ และใน ส่วนที่ 2 จะนำเสนอทางเลือกในการดำเนินงาน อันเป็นไปตามแนวทางของเอกสาร “มาตรฐานขั้นต่ำของการคุ้มครองการดำเนินการด้านมนุษยธรรม (CPMS) ปี 2019 และบันทึกแนวทางการปฏิบัติ: การคุ้มครองเด็กในระหว่างโรคติดเชื้อที่แพร่ระบาด”

1. การคุ้มครองเด็กในบริบทของไวรัสโคโรนา

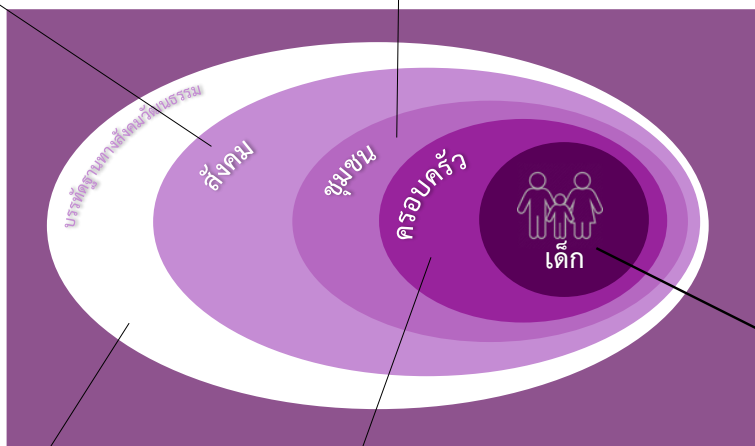
ไวรัส COVID-19 สามารถเปลี่ยนแปลงบริบทที่เด็กอาศัยอยู่ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งมาตรการกักกัน เช่น การปิดโรงเรียน หรือข้อห้ามต่าง ๆ ในการเคลื่อนไหว สามารถส่งผลกระทบต่อกิจวัตรประจำวันและการสนับสนุนทางสังคมของเด็ก ในขณะที่เดียวกัน เรื่องนี้ยังสามารถเพิ่มแรงกดดันต่อพ่อแม่ผู้ปกครองในรูปแบบใหม่ขึ้นได้ ซึ่งอาจจำเป็นต้องหาทางเลือกใหม่ในการเลี้ยงดูบุตรหรือต้องเลิกทำงานไปเลย นอกจากนี้ การตีตราและการเลือกปฏิบัติอันเกี่ยวข้องกับไวรัส COVID-19 อาจทำให้เด็กมีความเสี่ยงต่อความรุนแรงและการรบกวนทางจิตสังคม ในการนี้ มาตรการการควบคุมโรค ที่ไม่ได้พิจารณาถึงความต้องการ และความเปราะบางในเพศภาวะของสตรีและเด็กหญิง อาจส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อการได้รับการคุ้มครองได้ด้วยเช่นกัน และอาจนำไปสู่กลไกการเผชิญกับสถานการณ์ปัญหาในเชิงลบ ซึ่งในส่วนของเด็กและครอบครัวที่มีความเปราะบางอยู่แล้ว อันเนื่องมาจากการถูกกีดกันทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่แล้ว หรือผู้ที่อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แออัดเกินไป ยังมีความเสี่ยงเป็นพิเศษ

1.1 ผลกระทบเชิงนิเวศสังคมของไวรัส COVID-19

การทำลายต้นทุนทางสังคม:
การทำลายหรือการเข้าถึง
บริการขั้นพื้นฐานมีข้อจำกัด

การทำลายความไว้วางใจ: การแข่งขัน
ทรัพยากรที่ขาดแคลน การเข้าถึงบริการ
ช่วยเหลือในชุมชนที่จำกัด การศึกษา
และพื้นที่เล่น

การพลัดพรากจากครอบครัว
การเข้าถึงการสนับสนุน
สังคมที่ลดลง ปัญหา
สุขภาพจิตของผู้ปกครอง,
ผู้ดูแล ความเสี่ยงต่อควา
รุนแรงหรือความรุนแรงใ
ครอบครัวที่เพิ่มขึ้น

การตีตราต่อกลุ่มชาติพันธุ์

การทำลายการดำรงชีวิต;
ความสัมพันธ์และการ
สนับสนุนครอบครัวที่แย่งลง
ความกลัวต่อโลก

ความเสี่ยงต่อการทารุณ
กรรมเด็ก การปล่อยปล
ละเลยทอดทิ้ง ความรุนแรง
การแสวงหาประโยชน์
สภาวะปัญหาสุขภาพจิต
และผลกระทบเชิงลบต่อ
พัฒนาการเด็ก

1.2 ความเสี่ยงในการคุ้มครองเด็ก

ความเสี่ยงด้านการคุ้มครองเด็กบางประการตามตารางด้านล่างนี้ พบว่า ได้เกิดขึ้นในสภาวะการแพร่ระบาดครั้งใหญ่ของไวรัส COVID-19 ในปัจจุบัน และส่วนหนึ่งเป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นซึ่งค้นพบจากการระบาดของโรคติดเชื้อที่มีมาก่อนหน้านี้

ความเสี่ยงจากไวรัส COVID-19 และ มาตรการควบคุมที่เกี่ยวข้อง	สาเหตุของความเสี่ยง
ความเสี่ยงด้านการคุ้มครองเด็ก: การปฏิบัติต่อเด็กโดยมิชอบทางร่างกายและอารมณ์	
<ul style="list-style-type: none"> ลดการอบรมเลี้ยงดูและการปล่อยปละละเลยเด็ก เพิ่มการทารุณกรรมเด็กและความรุนแรงในครอบครัว/ ความรุนแรงระหว่างบุคคล การปล่อยสารพิษและสิ่งที่เป็นอันตรายอื่น ๆ และความเสี่ยงของเด็กที่จะได้รับบาดเจ็บ ความกดดันหรือขาดการเข้าถึงบริการคุ้มครองเด็ก 	<ul style="list-style-type: none"> การปิดสถานรับเลี้ยงเด็ก/ โรงเรียน ข้อกำหนดในการทำงานต่อเนื่องสำหรับผู้ดูแล ผู้ดูแลที่เจ็บป่วย ได้รับการกักกันตัวหรือแยกตัว การรบกวนทางด้านจิตสังคมของผู้ดูแลและสมาชิกชุมชนที่เพิ่มขึ้น การใช้สารฆ่าเชื้อโรคและแอลกอฮอล์ที่มีอยู่แบบผิด ๆ อุปสรรคในการรายงานแจ้งเหตุร้องทุกข์
ความเสี่ยงด้านการคุ้มครอง: ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ	
<ul style="list-style-type: none"> ความเสี่ยงต่อการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็ก การแลกเปลี่ยนทางเพศเพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือ การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในเชิงพาณิชย์ และการแต่งงานเด็กแบบบังคับที่เพิ่มขึ้น ความกดดันหรือการขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการด้านคุ้มครองเด็ก/การคุ้มครองจากความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ GBV 	<ul style="list-style-type: none"> ความสามารถในการคุ้มครองเด็กของครอบครัวนั้นลดลง รายได้ของครัวเรือนลดลง และหรือการพึ่งพาบุคคลภายนอกเพื่อขนส่งสินค้าและบริการไปยังชุมชน ความรับผิดชอบของครัวเรือนที่กำหนดตามเพศของเด็กหญิง เช่น การดูแลสมาชิกในครอบครัวหรือทำงานบ้าน อุปสรรคในการรายงานแจ้งเหตุและร้องขอความช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลหรือการสนับสนุนอื่น ๆ มีมากขึ้น
ความเสี่ยงด้านการคุ้มครอง: สุขภาพจิตและสภาวะปัญหาสุขภาพจิตใจและสังคม	
<ul style="list-style-type: none"> ความทุกข์ใจของเด็กอันเนื่องมาจากการเสียชีวิตเจ็บป่วยหรือพลัดพรากจากบุคคลอันเป็นที่รักหรือความกลัวโรค สภาวะสุขภาพจิตที่เป็นอยู่ก่อนหน้านี้แย่ลงกว่าเดิม ความกดดันหรือขาดการเข้าถึงบริการสนับสนุนทางด้านจิตใจและสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> ความเครียดอันเนื่องมาจากการแยกตัวในระหว่างรับการรักษาหรือกักกันตัวตามบ้านที่เพิ่มขึ้น เด็กและพ่อแม่ผู้ปกครอง/ ผู้ดูแลที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิตอยู่แล้วอาจไม่สามารถเข้าถึงบริการช่วยเหลือหรือการรักษาตามปกติ มาตรการกักกันตัว สามารถสร้างความหวาดกลัวและตื่นตระหนกให้กับชุมชน

ความเสี่ยงจากไวรัส COVID-19 และ มาตรการควบคุมที่เกี่ยวข้อง	สาเหตุของความเสี่ยง
	โดยเฉพาะต่อเด็ก ๆ หากไม่เข้าใจในสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น
ความเสี่ยงด้านการคุ้มครองเด็ก: แรงงานเด็ก	
<ul style="list-style-type: none"> • การนำเด็กเข้าไปเกี่ยวข้องกับงานอันตรายหรือถูกแสวงหาประโยชน์ทางด้านแรงงาน 	<ul style="list-style-type: none"> • การสูญเสียหรือรายได้ของครัวเรือนลดลง • โอกาสหรือความคาดหวังให้เด็กไปทำงานเนื่องจากโรงเรียนปิด
ความเสี่ยงด้านการคุ้มครองเด็ก: เด็กที่เดินทางโดยลำพังและเด็กที่พลัดพรากจากผู้ปกครอง	
<ul style="list-style-type: none"> • การพลัดพราก • กลายเป็นเด็กที่เดินทางโดยลำพังหรือเป็นหัวหน้าครอบครัว • ถูกจัดให้เข้ารับการอุปการะในสถานสงเคราะห์ 	<ul style="list-style-type: none"> • การสูญเสียผู้ปกครอง/ ผู้ดูแลอันเนื่องมาจากเหตุของโรค • เด็กที่พลัดพรากจากผู้ดูแล/ หรือผู้ดูแลถูกกักกัน • เด็กที่ผู้ปกครองส่งให้ไปอยู่กับครอบครัวอื่นในพื้นที่ที่ไม่ได้รับผลกระทบ
ความเสี่ยงด้านการคุ้มครองเด็ก: การถูกกีดกันออกจากสังคม	
<ul style="list-style-type: none"> • การตีตราทางสังคมต่อผู้ติดเชื้อไวรัส หรือบุคคล/กลุ่มที่สงสัยว่าเป็นที่ติดเชื้อ • ความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น/ การสนับสนุนช่วยเหลือที่จำกัดให้กับเด็กที่ใช้ชีวิตหรือทำงานบนท้องถนน และเด็กกลุ่มอื่นที่มีความเสี่ยงอยู่แล้ว • ความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นหรือ/ การสนับสนุนช่วยเหลือที่จำกัดให้กับเด็กที่กระทำผิดต่อกฎหมาย รวมถึงเด็กในท้องถิ่นของ ตม. 	<ul style="list-style-type: none"> • การเลือกปฏิบัติทางสังคมและเชื้อชาติต่อบุคคล/ กลุ่มที่สงสัยว่าติดเชื้อ • ผลกระทบที่ไม่สมดุลต่อผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มชายขอบมีเพิ่มมากขึ้น • การปิด / ไม่สามารถเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กและ/หรือครอบครัวที่เปราะบาง • การหยุดชะงักของกระบวนการลงทะเบียนแจ้งเกิดเนื่องจากการกักกันตัว

2. การตอบสนองด้านการคุ้มครองเด็ก

การรณรงค์ระดับนโยบายกับภาครัฐ การประสานความร่วมมือกับภาคส่วนอื่น และการจัดทำแผนงานที่มุ่งเน้นเฉพาะการคุ้มครองเด็ก ถือเป็นเรื่องที่ควรได้รับการจัดลำดับความสำคัญในการรับมือกับปัญหาแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19

2.1 การทำงานข้ามภาคส่วนและการทำงานร่วมกับภาครัฐ

ดังที่ได้กล่าวไว้ในคู่มือ CPMS แล้วว่า “มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อจำเป็นต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดและระดมความร่วมมือจากหลายภาคส่วน” มาตรการแก้ไขปัญหาแบบประสานงานกันหลายภาคส่วนจะต้อง (ก) สร้างหลักประกันว่าความต้องการของเด็กและผู้ดูแลจะได้รับการพิจารณาแก้ไขปัญหาอย่างเป็นองค์รวมและ (ข) นำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีกว่าสำหรับเด็ก ๆ ทั้งนี้ ผู้ทำงานด้านการคุ้มครองเด็กยังควรพิจารณาถึงการประสานความร่วมมือกับผู้นำศาสนาและผู้นำดั้งเดิมตามประเพณีอีกด้วย

มาตรการให้ความช่วยเหลือแบบหลายภาคส่วน ควรพิจารณาจัดลำดับความสำคัญดังต่อไปนี้:

- กระบวนการที่เป็นมาตรฐานร่วมกันในการจัดบันทึกทางด้านเอกสารและการอ้างอิงถึงเด็กในรายการที่อาจจำเป็นต้องดำเนินการติดตามให้ความช่วยเหลือ
- แบบแผนการทำงานที่ชัดเจนเพื่อป้องกัน/ ลดการแยกเด็กออกจากครอบครัวและรูปแบบอื่นใดของความเสี่ยงในการคุ้มครองเด็ก
- ลดการตีตราและการกีดกันทางสังคมที่อันเป็นผลเนื่องมาจากโรค และ
- การสื่อสารกับชุมชนที่มีการประสานงานอย่างเป็นมิตรสำหรับเด็กและมีความชัดเจน อันเกี่ยวกับความเสี่ยงและความเปราะบางของเด็กเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรค

ในการทำงานร่วมกับภาครัฐ ผู้ปฏิบัติงานคุ้มครองเด็กควรรณรงค์ในระดับนโยบาย เพื่อประกันว่ามาตรการต่าง ๆ จะได้รับการสนับสนุนให้เกิดการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาไวรัส COVID-19 ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก โดยใช้สิทธิมนุษยชนเป็นฐาน ปราศจากการเลือกปฏิบัติและอย่างเป็นสัดส่วน

ประเด็นการดำเนินงานดังต่อไปนี้ เป็นประเด็นที่ควรได้รับการจัดลำดับให้มีความสำคัญ โดยประสานงานข้ามภาคส่วน และทำงานร่วมกับภาครัฐในการแก้ไขปัญหาที่มีความละเอียดอ่อนต่อการคุ้มครองเด็ก มีดังนี้

ด้านสุขภาพ (CPMS มาตรฐานที่ 24)

- รณรงค์เรียกร้องให้เด็กกลุ่มเปราะบางและครอบครัวได้เข้าถึงบริการด้านสุขภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (หากยังไม่มี ความครอบคลุม)
- ประสานความร่วมมือกันเพื่อรวบรวมข้อกังวลเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก ไว้ในการประเมินทางด้านสุขภาพและเครื่องมือการติดตามตรวจสอบ
- พัฒนาขั้นตอนปฏิบัติงานอันเป็นมาตรฐานร่วมกันสำหรับการจัดทำเอกสารและการอ้างอิงถึงรายการเด็ก ระหว่างหน่วยงานคุ้มครองเด็กกับหน่วยงานให้บริการด้านสุขภาพ เพื่อประกันว่าเด็ก ๆ ได้รับการดูแลที่ปลอดภัย เหมาะสม และใช้ครอบครัวเป็นฐานในการเลี้ยงดูหากจำเป็นต้องแยกจากกัน
- รณรงค์เรียกร้องให้จัดทำกระบวนการในการรับและจำหน่ายที่ชัดเจนและเป็นมิตรสำหรับเด็ก เพื่อส่งเสริมการคืนสู่ครอบครัวและลดความเสี่ยงในการพลัดพรากจากกัน
- เอื้อให้เกิดการสื่อสารที่ปลอดภัยและสม่ำเสมอระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง/ ผู้ดูแลที่ต้องแยกจากกันเป็นการชั่วคราว
- ประสานความร่วมมือกัน เพื่อประกันว่าจะมีสถานบริการด้านสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับเด็ก/ การเข้าถึงการดูแลสุขภาพรวมถึงคำแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกี่ยวกับการสื่อสารที่เป็นมิตรสำหรับเด็ก และมาตรการพิเศษเพื่อสนับสนุนให้เด็กได้มีเด็กสุขภาพความเป็นอยู่ที่ดี ทั้งทางจิตใจและสังคมเมื่อเข้ารับการรักษาและกักกันโรค
- สนับสนุนการฝึกอบรมนโยบายคุ้มครองเด็กให้กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานที่เด็กต้องถูกแยกออกจากครอบครัวหรือผู้ดูแล)
- สร้างช่องทางการรายงานแจ้งเหตุ ข้อร้องเรียนที่ปลอดภัยและเป็นมิตรสำหรับเด็ก รวมถึงจัดตั้งกลไกการรับฟังข้อคิดเห็นในสถานพยาบาล
- เสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการทางคลินิกของกรณีการข่มขืน (CMR) และประกันว่าเวชภัณฑ์ด้าน CMR ตามมาตรฐานขั้นต่ำได้จัดให้มีอยู่ในหน่วยงานหลักเพื่อรับมือกับปัญหาความรุนแรงทางเพศอย่างได้เหมาะสม

- ประสานความร่วมมือกันในการดูแลสุขภาพจิตและการสนับสนุนทางด้านจิตสังคม (MHPSS) และการส่งสารไปยังเด็กและผู้ดูแลที่ได้รับผลกระทบจากไวรัส COVID-19
- รวบรวมมาตรการเพื่อปกป้องคุ้มครองเด็กในระหว่างการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 บรรจุไว้ในแผนฉุกเฉิน
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่าได้มีการจัดทำสื่อรณรงค์เพื่อการศึกษาและการสื่อสาร (IEC) รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับบริการที่มีอยู่ หรือที่มีการผลิตและได้มีการแจ้งประชาสัมพันธ์ โดยใช้ข้อความที่ไม่มากนักและเป็นมิตรเหมาะสมสำหรับเด็ก

WASH (CPMS มาตรฐาน 26)

- ประสานความร่วมมือกันเพื่อให้แน่ใจว่าได้จัดให้มีสถานที่สำหรับล้างมือที่เป็นมิตรสำหรับเด็กไว้พร้อมบริการตาม สถานพยาบาล โรงเรียน ศูนย์เด็กเล็ก สถานที่การเลี้ยงดูทดแทนต่าง ๆ และสถานที่อื่นใดที่เด็กมีแนวโน้มว่าจะไปอยู่ในที่นั้น ๆ
- ประสานความร่วมมือกัน เพื่อจัดทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัยที่ปลอดภัยและเป็นมิตรสำหรับเด็ก ทั้งก่อนและระหว่างโรคกำลังระบาด รวมถึงการจัดทำรูปโปสเตอร์และอินโฟกราฟิกที่กำหนดเป้าหมายไปยังเด็ก ผู้ปกครอง/ ผู้ดูแลและครู
- ประสานความร่วมมือกันในการตรวจสอบความปลอดภัย เพื่อประเมินและตอบสนองต่อความต้องการทางด้านความปลอดภัยใด ๆ ในสถานที่ของ WASH

โภชนาการ (CPMS มาตรฐาน 25)

- ตรวจสอบให้แน่ใจว่าเด็กและครอบครัวที่อยู่ในสถานกักตัว แยกตัวเอง หรือตามสถานพยาบาล ได้เข้าถึงความช่วยเหลือทางโภชนาการที่เพียงพอ
- ประสานความร่วมมือกันในการตรวจสอบความปลอดภัย เพื่อประเมินและตอบสนองต่อความต้องการทางด้านความปลอดภัย ในศูนย์ที่ให้บริการทางโภชนาการ

การศึกษา (CPMS มาตรฐาน 23; [ข้อมูลแหล่งให้ความช่วยเหลือของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการศึกษาในสถานการณ์ฉุกเฉิน: INEE](#))

- ลดผลกระทบของการหยุดเรียน ด้วยการใช่วิธีการศึกษาทางไกลสำหรับเด็ก เช่น [โทรทัศน์ วิทยุหรือการเรียนรู้ออนไลน์](#)
- รมรณรงค์ให้รัฐและนายจ้างภาคเอกชนให้การสนับสนุนในการบริการจัดการการทำงานที่ยืดหยุ่นสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง ที่อาจเสียโอกาสในการเข้าถึงบริการดูแลเด็ก เพื่อให้สามารถดูแลและให้การศึกษาแก่เด็ก ๆ ต่อไป
- ทำงานร่วมกับโรงเรียนเพื่อให้แน่ใจว่าสื่อข้อมูลในการคุ้มครองและความปลอดภัยได้ส่งถึงผู้ปกครองและเด็ก ๆ ในลักษณะที่ลดความหวาดกลัวและความทุกข์ใจ สร้างความเชื่อมั่น และส่งเสริมการปฏิบัติตามคำแนะนำทางด้านสุขภาพ
- อบรมครูและเจ้าหน้าที่โรงเรียนอื่น ๆ ให้มีความรู้เกี่ยวกับสัญญาณบ่งชี้ถึงปัญหาสุขภาพจิตของเด็กที่สามารถสังเกตและส่งต่อเด็กที่อาจมีความต้องการได้รับบริการคุ้มครองเด็กโดยเฉพาะได้
- สร้างความมั่นใจว่าครูและอาสาสมัครมีความรู้และทักษะที่จำเป็นเกี่ยวกับการลดความเสี่ยงของความรุนแรงด้วยเหตุทางเพศ GBV การป้องกันการแสวงหาประโยชน์ทางเพศและการทารุณกรรม (PSEA) นโยบายการคุ้มครองเด็ก และการปฏิบัติด้านการส่งต่อเด็กเพื่อรับบริการอย่างปลอดภัย
- สนับสนุนการพัฒนาและนำเสนอกระบวนการแจ้งข้อร้องเรียนที่เป็นมิตรสำหรับเด็ก รวมทั้งกลไกการจัดการข้อร้องเรียนในโรงเรียนและสถานศึกษาต่าง ๆ

- พัฒนา เผยแพร่หรือแสดงข้อความเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและบริการที่มีอยู่ในโรงเรียน รวมถึง การจัดการ ทรัพยากร และการสืบหาและการคืนเด็กสู่ครอบครัว
- ทำงานร่วมกับผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษาเพื่อลดการตีตราและการกีดกันทางสังคมในโรงเรียน

2.2 แผนงานการคุ้มครองเด็กเชิงประเด็นเฉพาะ

มีการลงมือปฏิบัติใดบ้าง ที่เป็นการเสริมแนวปฏิบัติที่มีอยู่ตาม [คู่มือมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการคุ้มครองเด็กในการ ดำเนินการด้านมนุษยธรรม](#) และ [บันทึกแนวทางปฏิบัติ: การคุ้มครองเด็กในระหว่างการระบาดของโรคติดต่อ](#) ซึ่งถือ เป็นการคุ้มครองเด็กในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ซึ่งนอกจากจะเป็นการลดความเสี่ยงแล้ว เรายัง ต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งและกลไกการเผชิญปัญหาในเชิงบวกของชุมชน ครอบครัว ผู้ดูแลและเด็ก

ลำดับความสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านการคุ้มครองเด็ก	
การเตรียมความพร้อม	การแก้ไขปัญหา
กลยุทธ์การคุ้มครองเด็ก: กิจกรรมรายบุคคลและรายกลุ่มเพื่อสุขภาพที่ดีของเด็ก (CPMS มาตรฐานที่ 10&15)	
<ul style="list-style-type: none"> • พิจารณากำหนดแนวทางการช่วยเหลือทางด้าน สุขภาพจิตและการสนับสนุนทางจิตสังคม (MHPSS) และกิจกรรมทางการศึกษาสำหรับเด็ก โดย บริกษาหารือร่วมกับผู้อื่น • หารือร่วมกับเด็กและเยาวชน รวมถึงเด็กหญิงใน การออกแบบการให้ความช่วยเหลือ 	<ul style="list-style-type: none"> • จัดฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทางด้าน สุขภาพ การศึกษา การบริการดูแลเด็ก และ MHPSS เกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการคุ้มครอง เด็กที่เกี่ยวกับไวรัส COVID-19 • กำหนดกลยุทธ์ในการให้บริการการสนับสนุน ทางด้านจิตสังคมสำหรับเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่ ถูกกักกันตัว • ดำเนินมาตรการรณรงค์เสริมสร้างความ ตระหนักโดยวิธีการทำงานทางไกลที่คำนึงถึง ความเหมาะสมกับเพศและวัย • ปรับเปลี่ยนช่องทางการส่งต่อเพื่อรับบริการที่มี อยู่
กลยุทธ์การคุ้มครองเด็ก: การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและสภาพแวดล้อมการเลี้ยงดู (CPMS มาตรฐานที่ 16)	
<ul style="list-style-type: none"> • ทำงานร่วมกับเด็ก ผู้ดูแลและภาคีหุ้นส่วนอื่น ๆ ในการสร้างความเข้าใจ และความเชื่อทางด้าน วัฒนธรรม รวมถึงแนวทางปฏิบัติที่สามารถคุ้มครอง หรืออาจเป็นอันตรายต่อเด็กในช่วงการแพร่ระบาด • พิจารณาถึงโอกาสในการรณรงค์สร้างความ ตระหนัก โดยเน้นความสำคัญต่อการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก • พัฒนาแผนการปฏิบัติงานแบบประสานข้าม หน่วยงาน โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน เสริมสร้างความเข้มแข็งของการดูแลเด็กกลุ่ม เปราะบาง 	<ul style="list-style-type: none"> • ให้การสนับสนุนที่มีการกำหนดเป้าหมายไปยัง ศูนย์ดูแลเด็กชั่วคราว ครอบครัวรวมถึง ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครอบครัวเป็นเด็ก ครอบครัวยุโรปัลมัท เพื่อให้การสนับสนุนทาง จิตใจให้แก่เด็ก และดึงให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วม ในการดูแลตนเองที่เหมาะสม • ให้ความช่วยเหลือทางการเงินและสิ่งของ (เงินสดหรือ NFIs) ให้แก่ครอบครัวที่ได้รับ ผลกระทบในการขาดโอกาสสร้างรายได้

ลำดับความสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านการคุ้มครองเด็ก	
การเตรียมความพร้อม	การแก้ไขปัญหา
	<ul style="list-style-type: none"> ส่งเสริมสนับสนุนและสร้างโอกาสที่ปลอดภัยในการสนับสนุนให้มีการติดต่อเป็นประจำระหว่างเด็กและสมาชิกในครอบครัวที่ถูกแยกกันอยู่ ทำงานร่วมกับผู้ปฏิบัติงานในสาขาอื่น ๆ รวมถึงรัฐในการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการแยกเด็กออกจากครอบครัว
กลยุทธ์การคุ้มครองเด็ก: วิธีการในระดับชุมชน (CPMS มาตรฐานที่ 17)	
<ul style="list-style-type: none"> พิจารณาว่าชุมชนสามารถเข้ามามีบทบาทในการเสริมสร้างความตระหนักและในการคุ้มครองเด็กและครอบครัวได้อย่างไร ร่วมทำงานกับชุมชนเพื่อพิจารณาถึงกลยุทธ์ในการป้องกันและคุ้มครองกลุ่มเสี่ยง (เช่น ผู้ลี้ภัย เด็กในการเลี้ยงดูทดแทน ผู้ที่มีความเสี่ยงจากการถูกตีตรา และถูกกีดกันออกจากสังคม) 	<ul style="list-style-type: none"> ทำงานร่วมกับสมาชิกชุมชนเพื่อพัฒนาข้อมูลสำหรับการสื่อสารที่มีความเหมาะสมสำหรับเด็กเกี่ยวกับความเสี่ยงและช่องทางการส่งต่อรับความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องกับไวรัส COVID-19 พิจารณากลยุทธ์ในการสื่อสารกับชุมชนในระยะไกล ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับชุมชน เพื่อยุติการตีตรา ส่งเสริมให้เกิดกลไกการเผชิญปัญหาที่ปลอดภัย รวมทั้งความช่วยเหลือประชากรที่ได้รับผลกระทบ ทำงานกับผู้นำชุมชนแบบดั้งเดิมและผู้นำทางศาสนาเพื่อปรับแนวปฏิบัติตามประเพณีหากจำเป็น (เช่น การทักทาย พิธีงานศพ การฝังศพ ฯลฯ)
กลยุทธ์การคุ้มครองเด็ก: การจัดการรายกรณี (CPMS มาตรฐานที่ 18)	
<ul style="list-style-type: none"> จัดฝึกอบรมและการสนับสนุนช่วยเหลือให้แก่ผู้ปฏิบัติงานรายกรณีและสายด่วนทางโทรศัพท์เด็กที่มีอยู่เดิม เกี่ยวกับสถานการณ์ไวรัส COVID-19 รวมถึง ข้อเท็จจริงพื้นฐาน มายาคติ ผลกระทบต่อประเด็นที่นำกังวลเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก และบริการสนับสนุนช่วยเหลือ ทำงานร่วมกับผู้ปฏิบัติงานทางด้านสาธารณสุขเพื่อพัฒนากลยุทธ์ที่จะรวมถึงชายขอบและยากที่จะเข้าถึงเด็ก กำหนดมาตรการบรรเทาความเสี่ยงสำหรับผู้ปฏิบัติงานรายกรณี และวิธีการทางเลือกในการติดตามเด็ก หากไม่สามารถดำเนินการเยี่ยมบ้านได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ปรับแก้ไขหรือพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานร่วมกันกับ SOPs กับภาคส่วนทางด้านสาธารณสุขและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสร้างหลักประกันว่าจะมีการคัดกรองและส่งต่อเด็กกลุ่มเสี่ยงที่ปลอดภัย พัฒนากลไกเพื่อประกันว่า ชุมชนจะสามารถเผชิญกับข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว และยังคงสามารถเข้าถึงการดูแลเด็กที่ประสบปัญหา ความรุนแรง ได้อย่างเป็นมิตรต่อเด็ก แบบองค์รวมอย่างต่อเนื่อง พิจารณาถึงเด็กที่อยู่ในสถานะที่ถูกกีดกันออกจากสังคมและทำให้พวกเขามีความเสี่ยงมากขึ้น (เช่น เด็กไร้อุปการะการเลี้ยงดูจากครอบครัว เด็กผู้ลี้ภัย ผู้พลัดถิ่นหรือคนไร้สัญชาติ เด็กที่

ลำดับความสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านการคุ้มครองเด็ก	
การเตรียมความพร้อม	การแก้ไขปัญหา
<ul style="list-style-type: none"> • ើื้อให้เกิดการส่งต่อไปยังหน่วยงานให้บริการที่มีความเชี่ยวชาญพิเศษอื่น ๆ เช่น บริการป้องกันและคุ้มครองเด็กจากความรุนแรงด้วยเหตุทางเพศ 	<p>อาศัยและ/หรือทำงานบนท้องถนน เด็กพิการ ฯลฯ)</p>
กลยุทธ์การคุ้มครองเด็ก: การเลี้ยงดูทดแทน (CPMS มาตรฐานที่ 19)	
<ul style="list-style-type: none"> • พิจารณา ให้การฝึกอบรมและให้คำปรึกษาเป็นพี่เลี้ยงแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพในพื้นที่ในการป้องกันการพลัดพรากจากครอบครัวและการคัดแยกและส่งต่อเด็กที่เดินทางโดยลำพังและพลัดพรากจากผู้ปกครอง (UASC) • พิจารณากำหนดและจัดฝึกอบรมให้กับคนในชุมชนที่อยู่ในสถานะที่สามารถให้การอุปการะเลี้ยงดูเด็ก UASC ในระหว่างแพร่ไวรัส COVID-19 • เสริมสร้างขีดความสามารถของระบบเพื่อป้องกันการแยกเด็กออกจากครอบครัว การเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสืบหาและคืนเด็กสู่ครอบครัว รวมทั้งจัดการเลี้ยงดูเด็กโดยใช้ครอบครัวเป็นฐานสำหรับเด็ก UASC 	<ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาการเตรียมการในการเลี้ยงดูเด็กโดยใช้ครอบครัวเป็นฐานที่ปลอดภัย (เน้นการดูแลแบบเครือญาติ) • ตรวจสอบให้แน่ใจว่าเด็กที่ถูกแยกออกจากผู้ปกครองจะมีโอกาสและสามารถสื่อสารกับผู้ปกครองได้อย่างสม่ำเสมอ • หลีกเลี่ยงการเผยแพร่ข้อมูลที่อาจเป็นการสนับสนุนให้ครอบครัวปล่อยปละหรือทอดทิ้งลูกโดยไม่ตั้งใจ • ทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างระบบการลงทะเบียนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแยกจากครอบครัวในระยะยาว และเพื่ออำนวยความสะดวกในการคืนเด็กสู่ครอบครัว

3. แหล่งข้อมูล

<i>Child Protection Area of Responsibility Child Protection Resource Menu for COVID-19</i>	A collection of child protection resources related to a COVID-19 response
<i>Key messages and actions for coronavirus disease (COVID-19) prevention and control in schools</i>	Operational guidance on protecting children and schools from COVID-19
<i>INEE Resource Page on Novel Coronavirus (COVID-19)</i>	A collection of COVID-19 and education in emergencies resources
<i>IASC MHPSS Reference Group's Briefing Note about MHPSS Aspects of COVID-19</i>	A briefing note about MHPSS aspects of the 2019 novel coronavirus (COVID-19) outbreak